

STARI PREDMETI

STARI PREDMETI "PINJA"

Črna lesna svetilnica se imenuje med (pinja).
Včasih so imeli svetilnik v različne glave, porabiti so porabili
pocelot, dve ali tri, da se je svetilnik drugje na površje
suzano in vire porabi. V pinji so nato običajno imeli liter in
dva nara svetilnik in ker dolgo, izdelal, da se je svetilnik
na hodu se je svetilnik, tako imenovani bi se porabili svetilnik
med ali pinja. To se je svetilnik svetilnik in svetilnik in
pinja se imelo svetilnik in pinja in go se ne rekoj
zelo svetilnik in svetilnik, da se postalo svetilnik.
Svetilnik se go se svetilnik svetilnik se go svetilnik
in svetilnik se svetilnik in svetilnik svetilnik.

PINJA

Uporabljali so jo za izdelavo
masla.

PETROLEJKA

Petrolejka je luč, katero poganja petrolej.

KAMBA

ZA KAJ SE RABI?

Kamba so ovce in kaze so postopno nahajali za to, da so narje namočili ali sronce. To so uporabljali živino na prsto pa v planjini, so pa vronenju ovance nahajali, hje se djalnira nahaja. Zvonca so imeli ovce in kaze radnice, pa tudi jaginje in kobilice, da se nivo izgubi. Vsih gospodarjev imel 1 zvonca, hje je ločilo ovance od ostalih, tako je videl, hje je njegova čreda. Danes imajo gospodarji večje črede. Zvonca namestijo dni na vrata 20-25 ovce ali kaze. Če se djalnira pa vronenju, pa vronenju, zvonca ni potrebno.

KAKO SE JO IZDELA?

Kamba se izdelajo iz najkrajšega lesa. Les mora biti gladak, brez vej. Debelina mora biti približno 20 cm, debelina potrebna dolžina, za hamba ovce je 55 cm. Les se razkroji na poldele in se ga na vrhu obkroži, vsi se je to delalo s sečeno, dletim obličem, dletim pa s kazo in drugimi stroji. Končna debelina hamba se od vrha ovce je 0,5 cm, širina 5-6 cm. Les se da za 10 min v vročo, da se sušijo tako, da se stiva. Hje pa se ga spreje vijakom, vrtak s klesanim

astičim. Vih hamba se imenuje petljica, torn je bo šivi in je prostor petljen za namestitev zvonca ta prostor se imenuje fana. Preden namestimo hamba na vrat ovce ali kaze, jo namočimo, da ne poči. Enako, hje je mla mla.

PREDMET IZ DOMAČEGA KRAJA:

GRABLJE ZA SADITI ČOMPE

Še nedolgo nazaj, preden je setev krompirja zamenjala tehnologija, so Bevčani uporabljali tako imenovani »Križ z čompe«. Namenjen je bil za enakomerno razporeditev krompirja na njivi v ravnih vrstah.

Po navadi so ga kmetje naredili sami iz lesa in vej. Tako je imela vsaka njiva drugačno razdaljo med vrstami krompirja.

STARI PREDMETI

KNEJBL
= nož iz lesa
za menjanje rjuh,
v katero so
nalozili seno.

PREDMET IZ PRETEKLOSTI

Kotragača -
konec rogljci

Kotragačo so zapicili dovolj globoko
v zemljo, da je naravno stala.
Potem so okrog rogljev ovile mrežo pogoščeno travo,
da se je v nekaj dneh posušilo v seno za živino.

VSAKDANJIK OTROK

OTROKOV VSAKDANJIK NEKOČ:

V preteklosti so otroci že od mladih let bili primorani pomagati na kmetiji in gospodinjstvu. Izobraževanje in šola nista bila prioriteta, otroci so vstajali zgodaj zjutraj, včasih ure preden se je začel pouk. Dela na kmetiji, polju, vrtu v vseh letnih časih ni zmanjkalo. Iz teh časov izhaja tudi znan pregovor »Brez dela ni jela!«.

V nekaterih revnejših državah izobrazba in šolanje ni bilo obvezno. Otroci se nikoli niso naučili brati ali pisati. Pogovarjali so se samo v dialektu v katerem so odraščali s starši.

VSAKDANJI K OTROK NEKOČ - IGRA

Otroci so morali pomagati staršem na kmetiji, prostega časa niso imeli veliko. Tudi igrače, mislo imeli, izdelali so si jih vsi lepo (pata, pata, mlinček na vodo, ...), punčke in curji, imeli so člogo, igrali so se iz tanjši koruze, o kamenčki. Večina so se igrali doma ali v bližini doma.

Grilo pajca, Penčka, Bručo, Encanje gumbov, Koza klamf, Kamenčanje, Lembo, Galba, ...

KOZA KLAMF

Igralci si pripravijo vsak svoj kamen in veliko pločevinasto škatlo. To postavijo na večji kamen in jo postubajo nadeti. Kdor jo zgrabi, je koza klamf in mora v poloviti škatlo ostalim igralcem. Ko se vrnejo vsi igralci, se razporedijo po mestih, ki so jih dosegli. Kdor je zadnji, je do naslednje igre koza klamf. Nasledaj pa preneči konec skupne igre koza klamf razjarjena sood bi iz metlo razširne otroke.

ŠOLA NEKOČ IN DANES

Vsi stroci so hodili v šolo peš, danes pa se nekateri Bovecni napeljejo v avtom. Pesačili so na tudi v snegu. Potrebni so bile lestve v šolski miki iz hils vdolbina ka žnilo se katerega so pomagali pesi. Učitelji so bili zelo strogi, in stroci so jih morali spoštovati in ubogati, saj so bili teperi. OS je trajala le do 5 razredov.

TI SI JOŠT

PRIPOMOČKI: preveza za oči,

PROSTOR IGRE: notri ali zunaj,

ŠTEVILO IGRALCEV: vsaj 5 ali več (več kot je igralcev, bolj je zabavno),

PRIPRAVA: določimo osebo, ki bo na sredini kroga in ji prevežemo oči, ostali igralci se postavijo v krogu okoli nje.

IGRA: izbranemu igralcu povežemo oči, nakar se postavi na sredino kroga. Igralci se premikajo po krogu. Ko igralec s prevezanimi očmi ukaže »stop« se vsi ustavijo. On iztegne roke in pokaže na nekoga, ta pristopi bližje. Igralec s prevezanimi očmi pretipa soigralca in poskuša ugotoviti, kdo to je. Če se mu posreči, zamenjata vloge.

BITKA S ČEPI

PRIPOMOČKI: čepi iz različnih steklenic (več kot jih je, daljša je igra),

PROSTOR IGRE: notri ali zunaj na ravni površini,

ŠTEVILO IGRALCEV: 2 ali več,

PRIPRAVA: igralci svojo vojsko postavijo nasproti sovražni ekipi čepov.

IGRA: igralca izmenjujoče frcata svoje čepi in jih usmerjata tako, da prevrne sovražnikov čep. Zmaga tisti, ki najprej onesposobi sovražnikovo ekipo.

*Nekateri tekmovalci so goljufali tako, da so na svoj čep prilepili kaj težkega, da ga je bilo težje prevrniti. Če so ga odkrili, je bil diskvalificiran.

ČUČKA / ČUČLA

PRIPOMOČKI: -čučka- - 10 - 15 cm dolga palica, ki jo ošilimo iz obeh strani, tnalno, polmetrska palica, toliko kamenčkov, kot je bilo igralcev,

PROSTOR IGRE: zunaj,

ŠTEVILO IGRALCEV: 2 ali več,

PRIPRAVA: -čučko- so postavili na tnalno tako, da je bil en del v zraku.

IGRA: z veliko palico so udarili na rob paličice, ki ni bil na tnalno. Paličica je poletela in kjer je pristala so označili s kamenčkom. Potem je vajo ponovil drug igralec. Čigar palica je letela dlje, ta je zmagal. *Ta igra je bila zelo nevarna in največkrat so jo igrali fantje. Starši je niso dovolili, saj bi lahko ošiljena palica tudi koga resno poškodovala.

RAVBARJI IN ŽANDARJI

PRIPOMOČKI: /

PROSTOR IGRE: zunaj (kjer je prostor za skrivanje in lovljenje),

ŠTEVILO IGRALCEV: vsaj 4 (več kot je igralcev, bolj je zabavno),

PRIPRAVA: določimo prostor za zapor in dva žandarja.

IGRA: žandarja počakata, da se ravbarji skrivajo, nato pa jih iščeta. Ko zagledata ravbarja, ga poskušata uloviti in privedi v zapor. Ravbar se iz zapora lahko reši tako, da ga drugi ravbar udari po roki in oba zbežita. Igra je konec, ko žandarja ujmeta in spravita v zapor vse ravbarje.

Vsakdanjik otrok nekoč - IGRA

Otroci v preteklosti niso imeli toliko prostega časa, kot ga imamo mi danes. Veliko so pomagali staršem pri opravilih v hiši in zunaj na kmetiji.

Otroci so v prostem času izdelovali različne igrače, kot so frace, piščali, mlincek, punčke in čunji, in se s njimi igrali. Igrali so se skrivalnici, pesane, šmelyokrast, šlepe miše, faden-most, kamenčkany...

Tokojni nono mi je pripovedoval, da so otroci iz Vodene skupaj pasli krave. Med temi so se knatkocasil na različne načine. Veliko so peli, se smijali in uganjali navaje.

VSAKDANJIK OTROK NEKOČ - IGRA

Moja prababica se spominja, da je kot otrok največ igrala s domačimi živalmi. Licer ni imela veliko časa na igro, saj je bilo na kmetiji veliko opravil. Z brati in sestrami so se bolj malo igrali, saj so drug drugemu pomagali pri opravilih. Pri igrah so uporabljali kamničke, veje, ostanki drv, ostanki oblečil, odpadljeno posodo, vrvice...

Prababica se je najraje od vseh domačih živali igrala s kokošmi. Med hranjenjem jih je skrbela naučiti trikovi. Ker hitro so ji kokoši na dvonožju sledile na vsakem koraku. Zvečer so se optučevala, saj so si včasih sledile tudi sovredne kokoši.

ZGODO

IGRE NAŠIH

Nekje so bile igre redkast, naravnih materialov.

ŠPA DA

ŠKLEFE (BALINČKI)

VINA

DEDKOV IN BABIC

Igrate so bile manjane iz
Bunčke so doma siirki iz 1918

ZEMLJO KRAST

TOMBOLA

Uskdanjik otrok mlkoč - IGRA

Otroci v preteklosti niso imeli toliko prostega časa, kot ga imamo mi danes. Veliko so pomagali staršem pri opravilih v hiši in zunaj na kmetiji.

Otroci so v prostem času izdelovali različne igrače, kot so frace, pisicali, mlincek, punčke vs. čunji, in se z njimi igrali. Igrali so se skruvalnice, pistane, žemljokrast, sklepe miši, kuden-mose, kamenčkane...

Dokopni nono mi je pripovedoval, da so otroci iz Uoderne skupaj pastli krave. Med tem so se kratkočasili na različne načine. Veliko so peli, se smijali in uganjali navoje.

NEKOČ IN DANES

a) IGRA: Nekoe so otroci drugiče preživljali dneve kot danes. Imeli so manj prostega časa, več so pomagali staršem pri domačih opravilih, opravljali so moralni ljudi hmeča dela. Ko sta bila stara otroka, sta se ti drugimi otroci dobila na vasi. Sanjale so se vozili s koleri, punce pa so skakale gumitarot. Velikokrat so se igrali tudi memljo, kmet, strovalnice, lopove in policaje.

1915. leto, ko je bil prvi svetovni vojni. Zanimivo je, da se v tem letu navedena fotografija

VSAKDANJIK OTROK

NEKOČ IN NJIHOVA IGRA

Ustanovili so vrstni red, vsakdanje življenje. Splošno so imeli bolj pogoje in v tistem času imeli veliko prostega časa, ko so se igrali. To je bilo, ko so se igrali in igrali. Imeli so se igrali, ker so se igrali. Imeli so se igrali, ker so se igrali. Imeli so se igrali, ker so se igrali.

KUHANJE NEKOČ IN DANES

Kuhanje so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa. Kuhali so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa. Kuhali so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa. Kuhali so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa. Kuhali so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa. Kuhali so kuhali v ognju, ki so ga pridobivali iz lesa.

Nekoe so imeli tudi kuhinje, ki so jih uporabljali.

OBLAČILA IN OBUTEV

OBLAČILA IN OBUTEV

NEKOČ

DANES

Oblečila in obutev sta bili v starih časih drugačni od današnjih. Pomožni ljudje so bili bolj oblečeni, siromani pa bolj preprosti. Ljudje so volno so pridelali doma, da bi posrežili za domačo uporabo, brez tkanice, gomasti, korak, ročnice, kupa in šale. Oblečila so tudi izdelali doma, iz tkanice so jim včasih prinesli različna oblečila. Otroci so jih nosili eden za drugim, čeprav oblačila so imeli edni za vso. Pomožni in siromani oblačila pa so nosili doma.

V starih časih so imeli obute spetle ali sihe. Zgoraj del je bil iz volne, spodaj pa iz klobučevine. Nosili so tudi cikle iz lesa in volne. Tudi te so nosili doma.

V današnjih časih oblečila in obutev kupujemo v trgovinah. Bolj malo je nam, ki svoje stvari in pleto. Oblečila so bolj moderna, izdelana so iz bombaža, jasnca, elastičnih materialov, umjetne volne. Otroci nosijo, teniske, bombažne jopice, jopice pa redko in hlačice. Najbolj običajni so čopci in kofice.

OTROŠKA OBLAČILA IN OBUTEV
NEKOČ DANES

KULINARIKA

KUHANJE NEKOČ IN DANES

V preteklosti je večina Boščarov jedi pripravljala z žvili, ki so jih sami pridelali v vrtovih, njivah, sadovnjaku, s svojo kravo, nekaj ovac in koč, kokoši... večina. Tigarin je bilo zelo malo, ni bilo serijopostrežnih trgovin.
 Jedi ne mli! Boščarov so bile zelo preproste. Uporabljali so krompir, zelenjavo, različna masla za zelbo, sir, posušeno sadje, ovčje, krave meso...

COMPEAN SKUTA

POLENTA Z BOROVNICAMI

Ma so na štoli domovke botovnice, so jih otjoci nabrali. Manjji v ponvi zastopila maslo, dodala botovnice. Pomnila jih je k poselitava polenta. NJAM! Zamen so pali purnova:

Pa pola in vsa
 so polenta in konic!

KUHANJE NEKOČ IN DANES

Usakodnevna hrana kmečkega preri-
 valstva Bovški dolini je bila krotarova,
 skromna in zastarala iz majhnega števila
 sestavin, ki so jih sami pridelali v vrtovih,
 njivah in sadovnjakih s svojo kravo,
 nekaj ovac in koz.
 Tigarin je bilo zelo malo.
 Koruzna moka, krompir, vinskijska prašičola
 in mlečni izdelki so bili na mizi
 praktično vsak dan, kljub enolični
 kmetijski in ozki gospodinjje pridelavi
 različne in okusne enolončnice, močnike,
 kolante in naravnajale svoje družine
 s sladnicami, kot so bovški krafi.

BOVŠKI SIR

Je okrogle oblike in ima značilno
 aromatičen, kaln, intenziven, rahlo
 pikanten vonj in okus. Narejen
 je iz čistega ovčjega mleka,
 nekateri izdelovalci pa mu
 primešajo še nekaj kravjega
 ali kozjega mleka.

KUHANJE NEKOČ

Hrana Boščanov v preteklosti je bila skromna in preprosta. Jodi so pripravljali a živali, ki so jih sami pridelali. Jodi so lub skovaljno m.: krompir, zelja, kapi, polohite, skute, svinjske masi, sirs, posušenega sadja, ovčjega in kozjega mima, mleka, kisla, jopi ...

Če praznikov so si privoščili boljše jodi. Na veli večer so jeli krofi, na pustno nedeljo prasično glavno, na pustni torek krofi (kancelni), na vltiko noč patico, hru, roloco in pinke.

Tipična bovske jodi, ki jih jemo se danes:

buški kraf

čompe in skuta

buški kraf